

Imog persberichten

oktober - november 2018

Johan Favere is een Harelbekaar die wel altijd een poepzakje mee heeft als hij met zijn viervoeter Prutske gaat wandelen.

231 vuilnisbakken en toch belanden uitwerpselen op straat

Harelbeke gaat strijd aan met rondslingerende hondenpoep

HARELBEKE - Nog te veel hondenbaasjes laten de uitwerpselen van hun viervoeter op straat liggen. "De groenmedewerkers zitten tijdens hun werk letterlijk met hun handen in de hondenpoep", zucht technisch medewerker Franchy Laevens. Er wordt een campagne opgezet.

In Harelbeke staan 231 vuilnisbakken: 180 straatvuilnisbakken en 51 specifiek voor hondenpoep. Toch laten heel wat hondenbaasjes de uitwerpselen van hun viervoeter nog altijd op de straat liggen. Het stadsbestuur, Imog en de groenmedewerkers die de poep mogen oprapen, zijn het beu. Daarom pakken ze samen uit met een campagne die baasjes moet aanmoedigen om de uitwerpselen op te ruimen.

25 borden

Er werden vijftientig borden geplaatst die de baasjes op hun verantwoordelijkheid wijzen. "Ze staan op locaties waar regelmatig hondenliefhebbers wandelen: van de Zuidstraat tot de sportterreinen in Hulste en Bavikhove, waar het probleem groot is. Wie hondenpoepzakjes koopt in het stadhuis, krijgt trouwens gratis een zakjeshouder die aan de leiband vastgeklit kan worden. Er worden ook affiches verspreid die iedereen mag uithangen", zegt schepen van Milieu Inge Bossuyt (SP.A/Groen). "We willen met deze actie een gezicht geven aan de gevolgen en oplossingen. Alleen samen kunnen we zorgen voor een nette gemeente."

Dat het niet lukt om de straten vrij te houden van hondenpoep, snappen de initiatiefnemers niet. "De afvalbakken voor hondenpoep zijn voorzien van gratis zakjes", zegt Koen Delie van Imog. Dat er veel uitwerpselen worden achtergelaten, bleek uit een meting. Ook al werd alles opgeruimd, enkele dagen later werd gemiddeld zeven keer hondenpoep teruggevonden, al dan niet in een zakje.

Nieuwe meting

INGE BOSSUYT

SCHEPEN VAN MILIEU

"Alleen samen kunnen we onze gemeente netjes houden"

Enkele weken na de opstart van de campagne wordt er opnieuw een meting gehouden. Als het probleem dan nog niet is afgenomen en er nog geen positieve resultaten merkbaar zijn, bekijken het stadsbestuur en Imog wat ze verder nog kunnen doen.

HARELBEKE

Campagne om hondenpoep aan te pakken

Het stadsbestuur van Harelbeke, Imog en de Mooimakers pakt uit met een campagne om hondenpoep aan te pakken. Er komen borden om te sensibiliseren en gratis hondenpoepzakjes, en gemeentepersoneel zoekt uit waar het probleem zich voordoet.

«Nadat het een aantal jaren in de goede richting evolueerde, stellen we opnieuw een toename van hondenpoep in het straatbeeld vast», zegt Koen Delie van Imog. «Daarom komen er eind oktober 25 borden op locaties waar veel hondenliefhebbers wandelen. De borden roepen op om hondenpoep met behulp van een zakje in de vuilbak te gooien. Bovendien krijgt iedereen die hondenpoepzakjes komt halen in het stadhuis een zakjeshouder die aan de leiband van de hond vastgeklit worden. Er worden verder nog affiches verspreid.» De milieudienst van Harelbeke zal na het starten van de campagne de evolutie meten.

(JME)

Bron: Het Laatste Nieuws - 3 november 2018

«ZWERFVUIL KOST ONS 1 MILJARD PER JAAR»

Waar het opruimen van zwerfvuil de steden en gemeenten jaarlijks rechtstreeks 164 miljoen euro kost, is de reële schade nog veel groter. Recover, een samenwerkingsverband tussen elf afvalintercommunales en de stad Antwerpen, schat de maatschappelijke kost op liefst 1 miljard euro. Zwerfvuil heeft immers een zware impact op het milieu. Dieren zien het bijvoorbeeld aan voor voedsel en worden ziek — in Vlaanderen overkomt dit elk jaar zo'n 6.000 koeien. Daarnaast belandt veel afval in onze zeeën en oceanen, met de bekende 'plastic soep' tot gevolg. Verder zorgt zwerfvuil onder meer voor meer ratten en duiven, voor een verminderde uitstraling van een buurt en daardoor een daling van de woningprijzen, voor méér criminaliteit en dus meer politiekosten, en voor meer lekke banden.

Bron: Het Laatste Nieuws - 19 oktober 2018

MICHEL EN ROGER, DE MOOIMAKERS VAN WAREGEM

Michel en Roger zorgen ervoor dat Waregem er heel netjes bij ligt. Ze gaan regelmatig met hun fiets op pad om het vuilnis uit de straten op te rapen. Ze zijn hieraan begonnen omdat ze op pensioen waren, wat beweging wilden én vonden dat de straten er vuil bij lagen. Ze werden dan maar Mooimaker bij Imog. Velen doen hetzelfde als Roger en Michel, en zorgen samen voor een netter Waregem. Roger bouwde zelfs z'n fiets om, zodat hij meteen PMD en ander afval kan sorteren.

«Zwerfvuil kost Vlaanderen één miljard euro per jaar»

BRUSSEL Er wordt in Vlaanderen elk jaar ongeveer 164 miljoen euro uitgegeven om zwerfvuil op te ruimen, maar de maatschappelijke kost ervan ligt veel hoger. «Op ongeveer 1 miljard euro», stelt Recover, een samenwerkingsverband tussen elf afvalintercommunales en de stad Antwerpen. Recover liet het Nederlandse studie bureau KplusV de totale kost van rondslingerend afval berekenen. Dus niet alleen de kosten om het afval op te ruimen, maar ook de sociale, economische en milieukosten ervan. Zo kan zwerfvuil

Belga / S. Grimmelprez

een buurt minder aantrekkelijk maken, het onveiligheidsgevoel aanwakkeren en de huizenprijzen doen dalen. Dieren die verpakkingen openen is ook een reëel probleem. ■

Zwerfvuil kost samenleving 1 miljard euro

Weggegooide blikjes, flessen of peuken: ze ontsieren straten en stranden, maar ze brengen ook een aanzienlijke kostprijs met zich mee. De opruiming kost de steden en gemeenten zo'n 165 miljoen euro per jaar. Maar daar houdt het niet op, blijkt uit een berekening van Recover en het Nederlandse studie bureau KplusV. De verloedering van de leefomgeving begroten de Nederlanders onderzoekers tussen 172 miljoen en 1,2 miljard euro. Dan hebben ze het over het aantrekken van ongewenste dieren als ratten of duiven, maar ook over een groter risico op criminaliteit. De negatieve impact op de woningprijzen schommelt rond de 140,6 miljoen euro, het materiaal van de weggegooiden verpakkingen dat verloren gaat (bijna 14.000 ton) kost 7,2 miljoen euro. De schade aan de natuur en het vee ligt tussen 4,5 en 6,8 miljoen euro. Bij dat laatste worden de koeien gerekend die ziek worden of sterven na het opeten van rondslingerend afval. Dat zouden er in Vlaanderen 6.000 per jaar zijn.

Alles samen betekent dat een aanzienlijk bedrag van minimaal een half miljard en maximaal anderhalf miljard euro. En dan zijn er volgens Recover factoren die niet eens zijn meegerekend, zoals de effecten op rivieren en zee, en de problematiek van de microplastics. (ty)

Mooimaker Frédéric zorgt met zoontje voor site V-TEX

Er zijn mensen die klagen over het zwerfvuil in hun buurt, maar je hebt ook buurtbewoners die de handen uit de mouwen steken. Een van die aanpakkers is Frédéric Verheggen uit de Veldstraat, die als 'mooimaker' zorg draagt voor de prachtige groene zone aan het poortgebouw van de V-Tex.

Wie af en toe eens de mooie groene zone bezoekt tussen de Velstraat, de Vaartstraat en de Pieter De Conincklaan, heeft ze misschien al eens opgemerkt. Frédéric en zijn zoontje Wout, in fluo hesjes en met prikkers en afvalzakken. Dan houden ze weer grote kuis en zorgen ervoor dat de V-Texsite proper en veilig blijft voor de hele buurt. Frédéric engageerde zich als 'mooimaker', een project van de Vlaamse overheid dat in Kortrijk wordt georganiseerd door IMOG, de intercommunale die in onze regio afval beheert en recycleert.

"Tijdens de zomer deed ik mee aan een opkuisactie van Kortrijk Kraaknet. Toen hebben we de hele Sint-Jansbuurt proper gemaakt", vertelt Frédéric. "Het viel me op dat het op sommige plekken redelijk vuil was. Het speeltuintje naast het Poortgebouw is vlak achter onze deur, en het is ook de plaats waar de kinderen van buurtschool V-Tex komen spelen. Ik vind

het heel tof dat Wout en zijn vriendjes uit de school naar hier komen, maar ik vind het ook belangrijk dat het veilig en proper is. Daarom heb ik dat engagement op mij genomen."

Frédéric passeert haast iedere dag aan de V-Tex. Daardoor ziet hij hoe de groene zone erbij ligt. "Dat is makkelijk. Als ik zie dat het weer nodig is, dan doe ik mijn ronde. Soms vul ik dan tot twee vuilniszakken. En Wout doet mee, dat vindt hij erg leuk. Hij heeft zijn eigen grijptang om papiertjes op te rapen", vertelt Frédéric. Hij organiseerde ook al eens een opruimdag met een klas van de buurtschool, dat was een groot succes.

Bij IMOG tekende Frédéric een contract als vrijwilliger. Daarvoor krijgt hij een bescheiden som (90 euro per jaar), het nodige materiaal zoals afvalzakken, een grijptang, handschoenen en een fluohesje. Dankzij het contract is hij ook verzekerd. "In ruil beloof je

om minstens elf keer per jaar de zone die je beheert op te kuisen. De zone kan je zelf kiezen, dus je kan zelf een beetje bepalen hoe groot het gebied is dat je wil doen", vertelt Frédéric.

Als je het minder ziet zitten om een hele zone proper te houden, dan kan je ook peter of meter worden van een glasbol. Dat zijn vaak trekpleisters voor sluikstorters. Als de zone te vuil is, kan je de intercommunale op de hoogte brengen.

Sinds Frédéric deze zomer begon als mooimaker, kreeg hij al veel positieve reacties. "Dat is fijn, en ik zie ook dat veel mensen, zeker de buurtbewoners, beter hun best doen om het hier proper te houden."

Wil je net als Frédéric je buurt mee proper houden? Surf dan eens naar mooimakers.be en stel je kandidaat.

Belast de verpakkingen van onderwegproducten

De verpakgingsindustrie heeft de voorbije jaren fors geïnvesteerd in de ontwikkeling van nieuwe gebruiksvriendelijke wegwerpverpakkingen die on-the-go-consumptie bevorderen. En de voedingsindustrie is steeds op zoek naar nieuwe, verleidelijke producten. Maar na consumptie wordt de verpakking volgens de verpakgingsindustrie de verantwoordelijkheid van de burger en de lokale besturen.

On-the-go-consumptie neemt in onze druk-druk-drukmaatschappij gestadig toe, vooral in het segment voeding en drank. Het ordewoord voor de aanbieders van die onderwegproducten is *convenience*. Verleid de consument en maak het hem zo gemakkelijk mogelijk. Naast het hedonistische aspect – de aantrekkelijkheid van het product en de verslavende vetten en suikers – speelt een gemakkelijke verpakking een belangrijke rol: stevig genoeg om het product te beschermen, niet te groot zodat je het product makkelijk kunt opbergen, en hersluitbaar zodat het product gespreid in de tijd verbruikt kan worden. Maar ondanks de wettelijk geregelde uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en de zelfverklaarde ‘social responsibility’ maakt die industrie het de ‘onderwegconsument’ veel minder gemakkelijk, wanneer die zich van zijn wegwerpverpakking wil ontdoen, eventueel samen met een restje product. Die wegwerpverpakking is dan – zo stelt de verpakgingsindustrie – de verantwoordelijkheid geworden van de burger en de lokale besturen.

Koning klant en het verleidelijke product hebben dan voor de producenten immers een metamorfose ondergaan naar respectievelijk onderdanige burger en verfoeilijk afval. Die onderdanige burger moet maar met dat verfoeilijke afval blijven rondlopen, tot hij het op reglementaire wijze en in de juiste afvalbak kwijt kan. Wanneer de consument het product koopt, moet hij zich vooral laten leiden door zijn persoonlijk belang, emotie en de onmiddellijke voldoening, met andere woorden zijn limbisch systeem. Maar zodra hij genoeg heeft van het product, drijft het algemeen belang boven, de ratio, de lange termijn, impulsbeheersing, met andere woorden zijn prefrontale cortex. Moeilijke overgang, dus belandt een groot deel van die wegwerpverpakkingen als zwerfvuil op straat of in

de natuur in plaats van in een vuilnisbak. Volgens diezelfde producenten moet de lokale overheid er maar voor zorgen dat er genoeg vuilnisbakjes staan en moet ze voorts de consumenten – sorry, de burgers – controleren en bestraffen, alle afvalbakjes ledigen en de rommel opruimen. De lokale belastingbetaler heeft de plicht dit allemaal te financieren. Producenten zijn immers – zo stellen ze zelf – niet verantwoordelijk voor het verkeerde gebruik van hun product.

Het wordt tijd dat de producenten hun januskop – verleidende duivel aan de ene kant en gebiedende god aan de andere – afzetten en hun klanten ten vólle respecteren en niet enkel bij de verkoop, en dat ze de volledige verantwoordelijkheid nemen

On-the-go-consumptie is booming business.

DANIEL CLEVERIS

voor hun producten, ook als die zijn afgedankt.

Reken externe kosten mee in faire prijs

Het is alleszins eerlijker om de afval- en milieukosten ten gevolge van on-the-go-consumptie door internalisering in het product te koppelen aan die consumptie en niet aan het inwoner zijn van een gemeente. Het argument dat je zo goede consumenten straft voor het gedrag van de slechte geldt des te meer voor de goede inwoners, waarvan een groot deel weinig of niet on-the-go consumeert, en de slechte inwoners. Om dan nog te zwijgen over de 'transit-weggooiers'. Zelfs de 'goede' consument die zijn wegwerpverpak-

king in de juiste vuilnisbak gooit, veroorzaakt nog altijd aanzienlijke kosten voor de gemeente: het ledigen van de vuilnisbakjes en het verwerken van het afval. Als je die kosten zoals het hoort internaliseert, dan worden ze aan de consument aangerekend in verhouding tot zijn consumptie: de vervuiler betaalt.

Maatschappelijk belang vereist overheidsregulering

Hoe groot moet een maatschappelijk probleem zijn of worden, voordat de overheid ingrijpt op de vrije markt? Door de overheid opgelegde objectieve aansprakelijkheid voor de producenten van gevaarlijk afval dat

schade kan berokkenen aan het leefmilieu, is een normale zaak, net als het inperken van de verkoop van producten zoals chemicaliën die bruikbaar zijn voor drugs en voor springstoffen, en van wapens, alcohol en tabakswaaren. Maar vindt onze centrale overheid de problematiek van on-the-go-verpakkingen en producten die vooral het milieu, de bevolking en de lokale overheden treft, belangrijk genoeg om werk te maken van volwaardige uitgebreide producentenverantwoordelijkheid? De nieuwe Europese richtlijn 'betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu' stelt voor die producten alvast volwaardige producentenverantwoordelijkheid voor als belangrijkste maatregel, inclusief het vervoer en de verwerking achteraf, de opruiming van het zwerfvuil ervan en bepaalde bewustmakingsmaatregelen.

Als de producenten hun verantwoordelijkheid niet willen opnemen, wat weerhoudt de federale overheid er dan van de producenten verantwoorde-lijk te maken door een on-the-go-taks in te voeren voor alle producten (ook sigaretten en kauwgom) en/of verpakkingen ervan die onderweg worden geconsumeerd en (al dan niet in een vuilnisbak) weggegooid? Die taks kan, naar analogie met het Belgische stookoliefonds, doorgesluisd worden naar de overheden die instaan voor het bestrijden van de milieuhinder die ontstaat door het gebruik van de producten die aan de taks onderworpen zijn. Zo krijgen de lokale besturen middelen ter beschikking om die verantwoordelijkheid van de producenten over te nemen en hoeft de lokale belastingbetaler daar niet voor op te draaien. ■

JOS BOECKX IS ALGEMEEN DIRECTEUR IVAREM

Zwerfvuil vind je overal. En met veel zwaardere gevolgen dan doorgaans wordt gedacht. © Reyer Boxem/thh

Zwerfvuil kost ons miljard euro

- > Opruiming is niet de enige kostenpost.
- > Verloedering heeft ook een prijs.
- > Negatief effect op huizenprijzen.

VAN ONZE REDACTEUR
TOM YSEBAERT

BRUSSEL | Achteloos weggegooid blikjes, flessen of peuken: ze ontsieren straten en stranden, maar ze brengen ook een aanzienlijke kostprijs met zich. De opruiming kost de steden en gemeenten ongeveer 165 miljoen euro per jaar. Maar daar houdt het niet op. Recover, een samenwerkingsverband van elf intercommunales en de stad Antwerpen, wilde nagaan wat de andere maatschappelijke kosten zijn voor Vlaanderen. Het Nederlandse studiebureau KplusV werd aangezocht om een en ander te berekenen.

KplusV baseerde zich op de rekenwijze die de Britse consultant Eunomia eerder had gebruikt om de indirecte kosten van zwerfvuil in Engeland en Schotland te becijferen. De Nederlanders begroten de kosten die aan de verloedering van de leefomgeving hangen tussen de 172 miljoen en 1,2 miljard

euro. Onder verloedering begrijpen ze onder meer het aantrekken van ongewenste dieren als ratten en duiven. Ook wordt zwerfvuil in verband gebracht met hogere criminaliteit, wat dan weer kosten met zich brengt voor politie, verzekering en herstel van de schade.

Koeien sterven

De negatieve impact op de woningprijzen schommelt rond de 140,6 miljoen euro. In Groot-Brittannië zou zwerfvuil de huizen tussen de 2,7 en 11,8 procent in waarde doen dalen. Het materiaal van de weggegooiden verpakkingen dat verloren gaat (bijna 14.000 ton) kost 7,2 miljoen euro. De schade aan de natuur en het vee ligt tussen 4,5 en 6,8 miljoen euro. Bij dat laatste worden de koeien gerekend die ziek worden of doodgaan na het opeten van rondslingerend afval. Dat zouden er in Vlaanderen 6.000 per jaar zijn.

KplusV komt op een totaal van minimaal een half miljard en maximaal anderhalf miljard euro. Duizelingwekkende bedragen die de vraag oproepen of we hier niet te maken hebben met 'reken je rijk', of in dit geval 'reken je arm'. 'We beseffen dat het een complexe studie is en dat er veel onzekerheden in zitten', zegt Loes Weemaels van Recover. 'Daarom beschouwen we dit niet als een exact bedrag maar als een grootteorde. Wat het aantoont, is dat we de maatschappelijke kosten enorm onderschatten als we alleen de opruimkosten in rekening brengen.'

En dan zijn er volgens Weemaels nog factoren die niet eens zijn meegerekend, zoals de effecten op de rivieren en de zeeën, en de problematiek van de microplastics.

Propere Pioniers

Recover wil hiermee een aanzet geven om die 'verborgen kosten' verder te onderzoeken en er rekening mee te houden in beleidsbeslissingen. 'Stel dat producenten volledig verantwoordelijk gesteld worden voor hun verpakkingen, dan gaan ze proberen hun producten minder zwerfvuilgevoelig te maken.'

De intercommunale IDM uit het Lokerse, lid van Recover, moest vorig jaar 74 ton zwerfvuil en sluikestort opruimen. Het kan een beroep doen op 320 vrijwilligers - de *Propere Pioniers* - die rondslingerende rommel oprapen, goed voor 5,7 ton. 'Een derde van het afval dat de pioniers verzamelen, zijn drankverpakkingen, die eigenlijk in het pmd thuis horen,' vertelt woordvoerder Annick Maes. 'Daarom zijn wij er voorstander van de producenten die de verpakkingen op de markt brengen er honderd procent financieel voor verantwoordelijk te maken. En dat geldt ook voor kauwgom en sigaretten.'

Sommige factoren zijn niet eens meegerekend, zoals de effecten op de rivieren en de zeeën, en de problematiek van de microplastics

Drankenreuzen willen geen vastgehechte dopjes

In een brief aan de Europese instanties vragen vier grote fabrikanten van (fris)dranken - Coca-Cola, PepsiCo, Nestlé en Danone - om een plasticmaatregel van de Europese Commissie af te zwakken. Zij kanten zich tegen de verplichting om dopjes vast te hechten aan de fles, zodat ze niet langer los in het zwerfvuil kunnen belanden. De fabrikanten claimen dat ze met andere ingrepen zoals statiegeld of betere afvalophaling 90 procent van zowel flessen als dopjes kunnen halen tegen 2025. Zij zouden de investeringen liever in infrastructuur en technologie stoppen om dat doel te bereiken. De brief lekte gisteren uit via de milieubeweging. Die vindt de demarche ongehoord. 'De brief bewijst dat de industrie zich koppig blijft verzetten tegen maatregelen rond plastic voor eenmalig gebruik', zegt Rob Buurman van de ngo Recycling Netwerk. 'Het dopje vasthechten is een eenvoudige maatregel die technisch al kan. Ze sturen alweer aan op uitstel.' (ty)

ASBESTINZAMELING

Het Vlaamse Gewest wil zo snel mogelijk alle asbesthoudende materialen verwijderen uit onze leefomgeving. Verwijderen betekent het gecontroleerd en veilig ontmantelen en verwerken van de asbesthoudende materialen.

Een versneld asbestafbouwbeleid grijpt in op het huidige afbouwritme want zonder ingrijpen verwachten we dat het grootste deel van de asbesthoudende materialen pas tegen 2070 of later zal verwijderd zijn.

Door de kostprijs van de inzameling aan huis te verlagen naar 30 euro (alles inbegrepen) voor 1 000 kg, wil Imog de drempel tot deelname zo laag mogelijk houden. Het budget voor ondersteuning is beperkt tot drie jaar en 150 ton en houdt in dat elke inwoner van de Imog-gemeenten in die periode een asbestinzamelingspakket kan kopen voor slechts 30 euro. Hiermee kan tot 1 000 kg asbestcement aan huis worden ingezameld via een BigBag. Er mogen maximum zes BigBags per locatie worden aangevraagd.

Meedoen in vier stappen

1. Download het aanmeldingsformulier op www.imog.be/asbestcement.
2. Ga naar het recyclagepark van Imog Harelbeke of Imog Moen en koop een

asbestplaatzak (een set met persoonlijke beschermingsmiddelen: overall, handschoenen, FFP3-mondmasker en een handleiding krijg je gratis).

3. Bel naar het gratis nummer 0800 99 827 en maak een afspraak voor ophaling.

4. Haal je platen er met de nodige voorzichtigheid af, vul je zak volgens de instructies en bied je zak aan langs de straatkant.

Deelname aan het project impliceert dat men akkoord gaat dat Imog bij wijze van steekproef controle kan doen op de veiligheid van de werken.

Aanvoer naar recyclagepark blijft mogelijk

Met kleine hoeveelheden (<100 kg – of ongeveer 5 m² asbesthoudende golfplaten) kan je tweemaal per jaar gratis terecht op het recyclagepark. Voor meer dan 200 kg betaal je 0,2 euro per kg. In het kader van het asbestafbouwbeleid plannen we om ook deze gratis hoeveelheid in 2019 op te trekken.

Hergebruik stimuleren

De Vlaamse regering legt de erkende kringloopcentra ambitieuze doelstellingen op betreffende de hoeveelheid hergebruik per inwoner. Komosie, de koepel van milieuondernemers in de sociale economie, onderzocht samen met de OVAM en de VVSG hoe lokale besturen hergebruik kunnen stimuleren.

Momenteel wordt zo'n vijf kilogram goederen per inwoner per jaar hergebruikt via de erkende kringloopcentra. Dat moet tegen 2022 stijgen tot zeven. De dertig erkende kringloopcentra baten ongeveer 140 kringloopwinkels uit in Vlaanderen, goed voor een sociale tewerkstelling van meer dan 5600 medewerkers. Al die winkels en mensen zorgen er samen voor dat bijna 35.000 ton goederen elk jaar een nieuwe thuis vinden. Hergebruik zit de laatste jaren in de lift, maar er vallen lokale verschillen op in de cijfers per kringloopcentrum. Komosie ging op zoek naar verklaringen voor die verschillen. Uit het onderzoek haalt het drie aanbevelingen voor lokale besturen om samen met de kringloopcentra tegen 2022 de ambitieuze doelstellingen te halen, want stijgen van vijf naar zeven kilogram, het lijkt niet veel, maar het is wel veertig procent meer in een goeie drie jaar tijd. We zetten er onze schouders onder! ■

PETRA VANDEPUTTE IS STAFMEDEWERKER VAN KOMOSIE EN
PIET COOPMAN IS VVSG-STAFMEDEWERKER AFVALBELEID

Het rapport is te downloaden op www.dekringwinkel.be/lokaleverschillen

TIP 1 Stimuleer instroom van herbruikbare goederen aan topkwaliteit

Voldoende instroom van herbruikbare goederen aan topkwaliteit is een belangrijke factor om lokaal hergebruik te vergroten. Kringloopcentra met goede hergebruikcijfers zamelen beduidend meer in. Gemiddeld in Vlaanderen kunnen kringloopcentra maar de helft van de binnengebrachte goederen effectief verkopen. Gemeenten kunnen hergebruik stimuleren door het principe van de vervuiler betaalt zoveel mogelijk toe te passen voor de inzameling van grofvuil. Zo leiden ze goederen die in aanmerking komen voor een tweede leven af naar het kringloopcentrum. Ook een hergebruik-container op het recyclagepark kan hergebruik stimuleren, al is dat door plaatsgebrek niet altijd mogelijk.

TIP 2 Zorg voor voldoende mensen en middelen

Om de ingezamelde goederen te verwerken, te sorteren en weer te verkopen zijn voldoende mensen en middelen nodig. Uit het onderzoek van Komosie blijkt dat zeven op de tien kringwinkels kampen met personeelstekort. Maar kringloopcentra met hoge hergebruikcijfers ervaren op dat vlak minder problemen. Gemeenten kunnen inzetten op de toeleiding van verschillende types medewerkers naar het lokale kringloopcentrum. Sociale tewerkstelling is immers enorm waardevol voor de medewerkers zelf, maar ook voor de maatschappij. Daar komt nog het voordeel bij dat deze arbeid wordt ingezet om milieudoelstellingen te bereiken.

TIP 3 Werk samen en voer goede lokale communicatie

Het onderzoek van Komosie leert dat goede lokale communicatie over hergebruik doorslaggevend is om tot een hoog hergebruikcijfer te komen. Regelmaat, maar ook het inzetten van diverse kanalen (website, sociale media, afvalkrant, gemeentelijk informatieblad), is daarbij de boodschap. Ook de communicatie op het recyclagepark speelt een rol. Goed opgeleide parkwachters kunnen burgers attent maken op de herbruikbaarheid van bepaalde goederen.

Imog persberichten

dossier RECOVER

24-25-26 oktober 2018

Plenaire vergadering

[Bekijk de volledige vergadering](#)

woensdag 24 oktober 2018, 14.03u

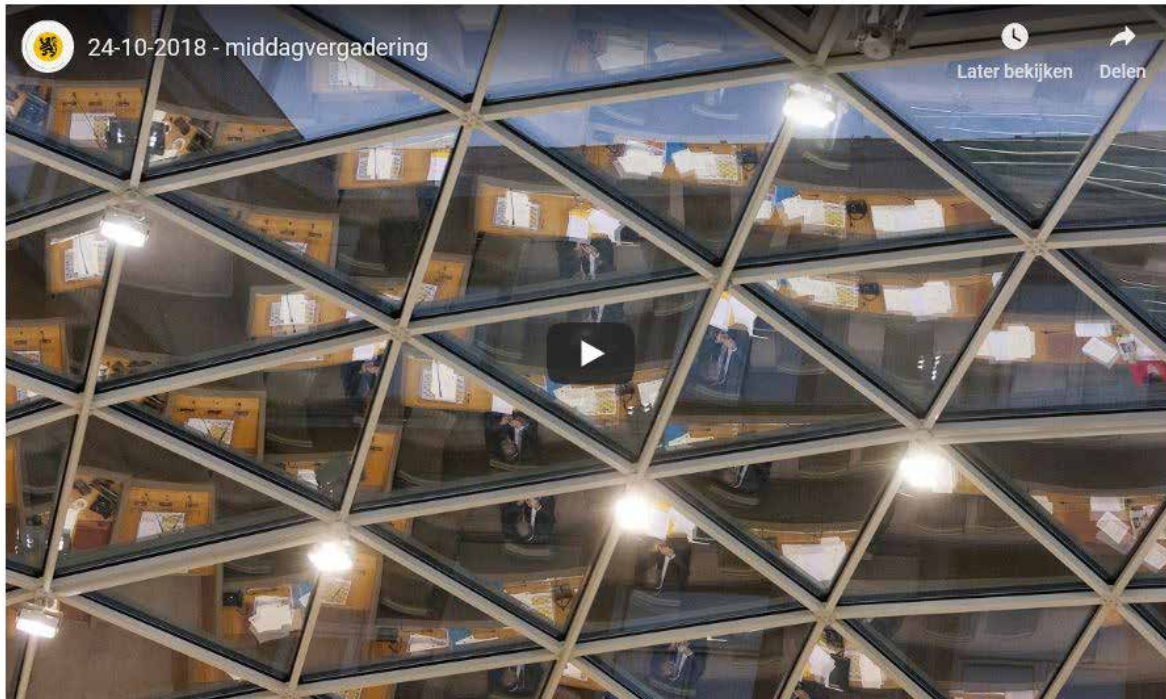
« Vorig onderwerp

Volgend onderwerp »

Voorzitter [Jan Peumans](#)

Actuele vraag over de onderfinanciering van gemeenten door Fost Plus
van [Bart Nevens](#) aan minister Joke Schauvliege

47 (2018-2019)

[De voorzitter](#) De heer Nevens heeft het woord.

[Bart Nevens \(N-VA\)](#) Voorzitter, minister, collega's, als het over afval gaat, is er meestal een geurtje aan. Ook aan dit dossier waarin we de onderfinanciering van de gemeenten en lokale besturen en intercommunales tegenover Fost Plus willen aankaarten, hangt een geurtje. Dat geurtje is er gekomen nadat Recover, een samenwerking tussen een aantal intercommunales en de stad Antwerpen, een berekening maakte van de terugnameplicht waaraan producenten moeten voldoen om ervoor te zorgen dat ons afval, onze drankverpakkingen, ons papier en karton, ons glas, wordt teruggenomen op een manier dat de kost voor de gemeenten en lokale besturen, de eindproducent, nul is. Men noemt dat 'de vervuiler betaalt'.

Minister, vandaag is gebleken dat die factuur gewoon wordt doorgeschoven naar de lokale besturen via de intercommunales. Voor de stad Antwerpen zou dat toch gaan over een bedrag van 750.000 euro, wat ik persoonlijk niet min vind.

Minister, was u op de hoogte van die onderfinanciering? Waarom heeft de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) dat niet tijdig ontdekt? De samenwerkingsovereenkomst met Fost Plus bestaat al twintig jaar. De Interregionale Verpakkingscommissie (IVC) heeft, bij mijn weten, ook geen signaal gegeven om te melden dat er eigenlijk een discrepantie is en dat er eigenlijk een onderfinanciering is.

[De voorzitter](#) Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege Collega, ik ben daar niet van op de hoogte. Meer nog, het gaat over de Recover-studie die hier een paar weken geleden in een actuele vraag ook aan bod is gekomen. Ik had toen de studie niet in handen, ook mijn diensten niet. Ik heb vandaag contact opgenomen met onze diensten en ze hebben die studie nog altijd niet. Ik denk dat ze vandaag of morgen officieel wordt voorgesteld en gelanceerd. Ik begrijp dat u die studie wel in handen hebt en hebt gelezen. Ik heb zelf de gegevens niet en kan ze dus niet checken. Als het klopt dat er een onderfinanciering is, dan is het inderdaad niet juist. Het principe van 'de vervuiler betaalt' is voor mij bijzonder belangrijk.

U weet ook dat op dit moment OVAM en de Interregionale Verpakkingscommissie fors onderhandelen over een nieuwe erkenning van Fost Plus. In die procedure is in ieder geval in een evaluatie voorzien met de intercommunales en de gemeenten zodat we die bezorgdheden ook kunnen meenemen.

Samengevat: voor mij is het belangrijk dat ik die studie kan zien, dat mijn diensten die kunnen ontleden en dat we daaruit dan de juiste lessen kunnen trekken. Maar als u de studie bezit, kunt u

[Bart Nevens \(N-VA\)](#) Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het raar dat u als minister bevoegd voor afvalbeleid niet de vinger aan de pols zou houden om te weten waar de steden en gemeenten en intercommunales vandaag mee bezig zijn. Als we de leiderspositie van Vlaanderen op het vlak van afvalbeleid willen behouden, zullen we moeten samenwerken en niet elkaar tegenwerken. Ik vind het frappant dat een organisatie als Fost Plus die de producenten vertegenwoordigt, probeert onder haar verantwoordelijkheid uit te komen, ook onder haar financiële verantwoordelijkheid, en de factuur eigenlijk doorstuurt naar de burgers via de intercommunales en de steden en gemeenten.

Minister, ik roep op om eindelijk samen te zitten, zowel de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten als de intercommunales en Fost Plus, en om samen te werken. We moeten ervoor zorgen dat we de koppositie die we in Vlaanderen steeds hadden, behouden en versterken. We moeten ervoor zorgen dat de kosten die voortvloeien uit het afvalbeleid, de producentenverantwoordelijkheid waarover we het allemaal eens zijn, eindelijk worden geïmplementeerd.

[De voorzitter](#) Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

[Valerie Taeldeman \(CD&V\)](#) Voorzitter, collega Nevens, ik denk dat de minister wel zeer goed weet dat de lokale besturen enorm veel werk verzetten als het gaat over het inzamelen van afval. Onze ploegen zijn dagelijks op straat bezig met het inzamelen van afval, en ook van zwerfvuil. Het is een gigantische kostprijs. De minister heeft in haar antwoord op uw vraag verwezen naar de volgende erkenningsronde van Fost Plus. Dat is altijd een erkenning voor vier jaar. Er is een erkenning geweest van Fost Plus voor 2014-2018. Die erkenning is één keer gewijzigd, in 2017. Minister, wat is de verdere timing wat die erkenning van Fost Plus betreft? Dat zal voor de komende vier jaar immers zeer belangrijk zijn voor de lokale besturen.

[De voorzitter](#) Mevrouw De Vroe heeft het woord.

[Gweny De Vroe \(Open Vld\)](#) Voorzitter, minister, onze partij is uiteraard ook een groot voorstander van het principe 'de vervuiler betaalt'. De Vlaming heeft de buik vol van het vele verpakkingsafval, dus we moeten evolueren naar minder verpakkingen en uiteraard ook de recyclagegraad verhogen. Minister, in het kader van de vraagstelling van vandaag is het inderdaad duidelijk dat u in het bezit moet zijn van die studie. Ik heb die persoonlijk ook niet, en niemand van mijn partij. Ik roep Recover dus op om die zeker ook aan alle commissieleden over te maken. In het kader van de nieuwe onderhandelingen inzake de erkenningsvoorwaarden en cetera met Fost Plus is het immers belangrijk dat we ook daar de detailcijfers van hebben, om goed te onderhandelen en om zo toekomstgericht tot de juiste beslissingen te kunnen komen.

[Minister Joke Schauvliege](#) Voorzitter, ik denk dat collega Nevens de studie, die hij wellicht grondig heeft bekeken, wel aan ons zal overmaken, en dat we dan zeker het debat verder in de commissie zullen kunnen aangaan.

Collega Nevens, het is zeker niet zo dat ik niet weet wat er in de gemeenten en de intercommunales gebeurt. De OVAM heeft daar enorm veel expertise en is daar ook enorm mee bezig. Ik vind het heel belangrijk – ik heb het daarnet ook gezegd – wat wij samen hebben afgesproken in de Vlaamse Regering, namelijk dat wij nog een sterkere producentenverantwoordelijkheid zullen invoeren, waar ook echt sterke financiële sancties aan verbonden zijn indien die engagementen niet worden nagekomen. Daarnaast is het voor mij cruciaal dat we die lokale besturen, die intercommunales goed betrekken bij de nieuwe erkenning van Fost Plus. Dat gebeurt ook. Collega Taeldeman, de timing ter zake is dat dit voor het einde van het jaar rond zou moeten zijn. Collega Nevens, als ik die studie kan bekijken, en daaruit zou blijken dat er inderdaad een onderfinanciering zou zijn, dan zal daar uiteraard tegen worden opgetreden. Als ik me niet vergis, is er morgen een studiedag over die studie, waarna die ook zal worden vrijgegeven, dus ik ben er zeker van dat we daar nog verder kennis van zullen kunnen nemen. Tot nu toe heb ik die immers nog altijd niet. Op basis daarvan zullen we zeker, als zou blijken dat dat zo is, ook verdere stappen kunnen zetten.

Ik denk dus dat we het met elkaar eens zijn dat het principe 'de vervuiler betaalt' heel belangrijk is, maar dat daarnaast ook de producentenverantwoordelijkheid cruciaal is. Die belangrijke afspraken hebben wij ook in juli binnen de Vlaamse Regering gemaakt.

[Bart Nevens \(N-VA\)](#) Minister, ik ben alvast verheugd dat u wilt bekijken of de cijfers van Recover kloppen. Ik nodig u graag uit om morgen met mij naar de studiedag te gaan. Misschien kunnen we carpoolen. Dan sparen we nog wat benzine uit. Ik heb me alvast ingeschreven voor die studiedag, omdat ik de erg duidelijke signalen van steden, gemeenten en intercommunales over de manier waarop Fost Plus handelt met die lokale besturen zo belangrijk vind. We moeten daar paal en perk aan stellen. Ik ben dus ook blij met uw antwoord dat u niet zult dulden dat de factuur wordt doorgeschoven voor een verplichting die werd opgelegd door de Vlaamse Regering, door dit parlement, om te voldoen aan die producentenverantwoordelijkheid, om die terugnameplicht waar te maken. Ik hoop dat u daarop zult toezien, dat u ook die boodschap overbrengt aan de OVAM, die daarop moet toezien, en dat u dat ook meeneemt naar de Interregionale Verpakkingscommissie, want zij hebben ook een rol in dezen. Ze moeten ervoor zorgen dat dat niet kan gebeuren, mocht het waar zijn dat er vandaag een factuur wordt doorgeschoven.

[De voorzitter](#) Mijnheer Nevens, ik stel voor dat u die studie, als u die hebt, ook aan mij ter beschikking stelt, zodat alle volksvertegenwoordigers daar mede gebruik van kunnen maken.

[Bart Nevens \(N-VA\)](#) Ik engageer mij om die persoonlijk aan u over te maken tijdens een lunch in De Daktuin. (Gelach)

[De voorzitter](#) Op uw kosten? Geen probleem.

De actuele vraag is afgehandeld.

Beleid moet inzetten op preventie en ecodesign om afvalberg te verkleinen (Recover)

Belga - 25 Okt. 2018

(BELGA) = Om van Vlaanderen een echte recyclagekampioen te maken, moeten beleidsmakers focussen op hoogwaardige recyclage. Dat is een van de aanbevelingen die Recover, een samenwerkingsverband tussen 11 afvalintercommunales, donderdag doet op een congres over verpakkingsafval.

Volgens officiële cijfers wordt 77 procent van de plastic flessen die we gebruiken, gerecycleerd, maar dat is een overschatting, blijkt uit onderzoek van Recover. Er is volgens de organisatie nog veel werk aan de winkel en daarom lijstte ze een aantal aanbevelingen op.

Zo moet het beleid focussen op kwaliteit en hoogwaardige recyclage. Van flesjes of blikjes wordt op het einde van een cyclus slechts 5 procent gebruikt. Downcycling, waarbij de gerecycleerde grondstof niet meer de zuiverheid van de oorspronkelijke grondstof heeft, moet vermeden worden door doelstellingen voor de kwaliteit en aard van recyclage op te leggen. Ook het aandeel gerecycleerd materiaal in verpakkingen moet verhoogd worden. Coca-Colaflessen bestaan momenteel bijvoorbeeld slechts uit 25 procent gerecycleerd materiaal, bij glas en metalen blikjes gaat het om 36 procent.

Een ander voorstel is om meer in te zetten op preventie. Dat kan door hergebruiksdoelstellingen in te voeren voor korte en lange termijn. Producenten kunnen volgens Recover via een bonus-malussysteem gestimuleerd worden om producten niet overbodig te verpakken. Consumenten kunnen dan weer beter aangespoord worden om lokale producten te kopen.

Daarnaast moet ecodesign de standaard worden voor verpakkingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om multilayerverpakkingen of ondoorzichtige en gekleurde plastic flessen. Verpakkingen die niet zomaar te sorteren en te recyclen zijn, moeten op lange termijn verboden worden.

Ten slotte moet de volledige verantwoordelijkheid voor de inzameling en verwerking van alle verpakkingen gelegd worden bij de producenten ervan en moet de overheid beleidsmaatregelen uniformeren over heel Vlaanderen.

Recover bespreekt de beleidsaanbevelingen donderdag tijdens het congres met een aantal actoren uit de sector.

Belga

Copyright © 2018 Belga. Alle rechten voorbehouden

Comeos heeft kritiek op studie Recover

Belga - 25 Okt. 2018

(BELGA) = Comeos, de federatie voor handel en diensten, is niet opgetogen met de aanbevelingen over verpakkingsafval die Recover, een samenwerkingsverband van 11 intercommunales, in een donderdag gepubliceerde studie maakt.

In die studie worden "spectaculaire cijfers" voorgesteld over de maatschappelijke kost van zwerfvuil. Volgens Comeos zijn daarbij cijfers geïntegreerd "die wetenschappelijk niet onderbouwd zijn" (de impact op koeiensterfte) of die "haaks staan op de realiteit". Zo claimt de studie dat de huizenprijzen hier dalen als gevolg van zwerfvuil. "Wie de huizenmarkt een beetje volgt, weet dat dit niet klopt", stelt Hans Cardyn, chef communicatie van Comeos.

De federatie wijst erop dat de sector afgelopen zomer zelf al samen met Unizo, Detic en de voedingsfederatie Fevia "ambitieuze engagementen" heeft voorgesteld die gehonoreerd zijn door de Vlaamse regering. Tegen 2022 wordt 90% van de drankverpakkingen ingezameld en gerecycleerd. En tegen 2025 zullen alle verpakkingen die op de markt komen herbruikbaar, recycleerbaar of composteerbaar zijn, luidt het. Daarmee "worden de Europese doelstellingen inzake recyclage van 2030 in België al in 2025 ruimschoots behaald".

In de studie gaat zeer veel aandacht naar het invoeren van statiegeld, maar, aldus Comeos, "dat gebeurt blijkbaar partieel". In de internationale vergelijking wordt er -behalve de buurlanden- enkel gekeken naar die landen die statiegeld hebben ingevoerd. Zo wordt Letland aangestipt, "terwijl Spanje of Italië of Portugal niet aan bod komen".

Ook de aanbeveling dat glas best huis-aan-huis ingezameld wordt om het gebruiksgemak voor de consument te verhogen, stuit op kritiek van Comeos: "Met de bestaande PMD-zak wordt nu al op een zeer performante wijze plastic en blik huis-aan-huis ingezameld", luidt het. Comeos vindt het "vreemd" dat de studie net voor plastic en blik naar voor schuift waarbij de consument dus moet inboeten op gebruiksgemak, "terwijl voor glas een volledige andere redenering wordt gevolgd".

Belga

Copyright © 2018 Belga. Alle rechten voorbehouden

"Evolutie naar duurzamer verpakkingbeleid moet kostenefficiënt gebeuren" (Fevia)

Belga - 25 Okt. 2018

(BELGA) = Fevia, de federatie van de Vlaamse voedingsindustrie, wil op de meest kostenefficiënte manier evolueren naar een duurzamer verpakkingbeleid. Daarmee reageert ze op de beleidsvoorstellen die Recover, een samenwerkingsverband tussen elf afvalintercommunales, donderdag heeft voorgesteld op een congres over verpakkingsafval.

"We kunnen ons vinden in heel wat van de aanbevelingen die Recover naar voren schuift, vooral omdat we hier zelf vandaag reeds actief aan meewerken. Over de uitwerking verschillen we van mening", klinkt het. Fevia Vlaanderen wil verder bouwen op de sterke punten van het huidige beleid en op de engagementen die de verpakkende industrie met de Vlaamse Regering aanging in juni.

Het evolueren naar een duurzamer verpakkingsbeheer moet volgens de federatie op de meest kostenefficiënte manier voor de maatschappij gebeuren. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met de "specifieke context van Vlaanderen en de inspanningen die al genomen zijn", aldus voorzitter Jan Vander Stichele.

Fevia pleit onder meer voor een hoger recyclagepercentage voor de drankverpakkingen tot 90 procent en totale transparantie over alle cijfers. Dat laatste kan door een gemeenschappelijk platform op te richten.

De federatie nodigt Recover en de andere actoren uit om samen de doelstellingen te realiseren. "Samen moeten wij de beste oplossingen zoeken, voor het milieu en voor de maatschappij in haar geheel", besluit Vander Stichele.

Belga

Copyright © 2018 Belga. Alle rechten voorbehouden

Gemeenten worden onvoldoende vergoed voor inzameling verpakkingsafval (2)

 Belga - 24 Okt. 2018
NEWS AGENCY Pagina 0
Belga

(BELGA) = Producenten van verpakkingen moeten wettelijk gezien instaan voor de financiering van de selectieve inzameling, sortering en recyclage van het huishoudelijk verpakkingsafval. Maar ondanks deze wettelijke verplichtingen ligt een deel van deze kosten nog altijd bij de gemeenten. Dat blijkt uit onderzoek van Recover, een samenwerkingsverband tussen elf afvalintercommunales en de stad Antwerpen.

Elke producent die verpakkingen op de markt brengt, moet voldoen aan wettelijke recyclagedoelstellingen voor verpakkingsafval en de daarbij horende kosten dragen. "Deze producenten kunnen kiezen om hun verpakkingen zelf in te zamelen of zich aan te sluiten bij een collectief systeem zoals Fost Plus", legt Jos Boeckx van intercommunale Ivarem woensdag uit.

Fost Plus is de organisatie die in België instaat voor het beheer van het overgrote deel van huishoudelijk verpakkingsafval. "Fost Plus neemt in dergelijk geval de verantwoordelijkheid van zijn leden over om aan te tonen dat ze hun wettelijke recyclagedoelstellingen halen", aldus Boeckx.

De erkende en volledig te vergoeden basisscenario's, die al meer dan 20 jaar oud zijn, voldoen volgens Recover niet meer aan de behoeften van de bevolking. "Fost Plus werkt voor de selectieve inzameling samen met de intercommunales en gemeenten. Samen organiseren ze de selectieve inzameling van pmd, papier en karton en glas. De wetgeving zegt dat Fost Plus de lokale besturen moet vergoeden voor de inzameling van die verpakkingen", benadrukt Boeckx.

Het is volgens Recover logisch dat gemeenten die kiezen voor een minder rendabel systeem van inzameling de kosten daarvan niet zomaar kunnen doorschuiven naar de producenten. "Er bestaat echter al lang discussie over welke inzamelsystemen dan wel als basisscenario aanvaard zouden moeten worden, én volledig vergoed door de producenten. Zo dragen die laatste vandaag bijvoorbeeld niet de volledige kosten van de inzameling van verpakkingsafval via ondergrondse containers, of glaszameling aan huis of de in sommige gemeenten ingevoerde 'roze zak'. Allemaal inzamelsystemen die hun deugdelijkheid en efficiëntie bewezen hebben, maar die slechts vergoed worden volgens de referentiekost van het goedkopere basisscenario", aldus Boeckx.

Als de gemeente of intercommunale beslist om de inzameling van verpakkingsafval in eigen beheer uit te voeren, dat wil zeggen met eigen personeel en ophaalwagens, moeten Fost Plus en de gemeente of intercommunale volgens Recover de te betalen kosten in onderling akkoord bepalen. "Bij de onderhandelingen hanteert Fost Plus de referentiekost als een maximum te vergoeden kost in plaats van een minimum, wat logischer zou zijn. Die werkwijze brengt de vergoedingen van de intercommunales en gemeenten in een neerwaartse spiraal", legt Boeckx uit.

Om een idee te hebben van de werkelijke kost van inzameling, vergeleek Recover de huidige berekening van de referentiekost met het gemiddelde van de ingediende offertes. Recover kwam tot de conclusie dat de referentiekost gemiddeld 17,8 procent hoger moet liggen. "Bij papier en karton onderschatten we deze kost het meest, namelijk 27 procent. Voor een gemeente of intercommunale die alle inzamelingen van verpakkingsafval in eigen regie uitvoert, bedraagt de huidige onderfinanciering zo ongeveer 1,50 euro per inwoner. Of voor een stad als Antwerpen 750.000 euro per jaar."

Gemeenten onvoldoende vergoed voor inzameling verpakkingsafval: reactie VVSG

 Belga - 24 Okt. 2018

NEWS AGENCY Pagina 0

Belga

(BELGA) = De Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) deelt de mening dat de hele problematiek van verpakkingen aangepakt moet worden. Gemeenten investeren nu heel veel zelf in de ophaling en verwerking, terwijl dit een verantwoordelijkheid is van de producenten. Dat meldt de VVSG woensdagmiddag. Producenten van verpakkingen moeten ...

(BELGA) = De Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) deelt de mening dat de hele problematiek van verpakkingen aangepakt moet worden. Gemeenten investeren nu heel veel zelf in de ophaling en verwerking, terwijl dit een verantwoordelijkheid is van de producenten. Dat meldt de VVSG woensdagmiddag.

Producenten van verpakkingen moeten wettelijk gezien instaan voor de financiering van de selectieve inzameling, sortering en recyclage van het huishoudelijk verpakkingsafval. Maar uit onderzoek van Recover, een samenwerkingsverband tussen elf afvalintercommunales en de stad Antwerpen, is gebleken dat ondanks deze wettelijke verplichtingen een deel van deze kosten nog altijd bij de gemeenten ligt.

De VVSG vindt ook dat de problematiek aangepakt moet worden. "Het is goed dat dit item door vele actoren mee op de kaart gezet wordt", zegt woordvoester Nathalie Debast. "We zijn bereid als vertegenwoordiger van alle gemeenten aan tafel te gaan zitten voor echte oplossingen met alle actoren. Producenten zouden hun verpakkingen maximaal moeten beperken. Gemeenten zouden liever minder tijd en capaciteit inzetten op dit werk. Er ligt een rol bij de producenten en ook bij de burgers."

ONDERZOEK

Afvalintercommunales wijzen op grote vervuiling door consumenten én producenten

94% van plastic flessen wordt na een jaar niet meer hergebruikt

Van alle plastic flessen en flacons die in omloop zijn, blijft na een jaar minder dan 6% over. Dat komt omdat gerecycleerde flessen niet altijd opnieuw in de blauwe zak belanden of omdat ze niet eindeloos recycleerbaar zijn. Dat blijkt uit een onderzoek in opdracht van Recover, dat elf afvalintercommunales en de stad Antwerpen vertegenwoordigt.

Recover vertegenwoordigt meer dan de helft van de afvalintercommunales in Vlaanderen. Afvalintercommunales zijn verantwoordelijk voor het afvalbeleid in hun regio en worden bestuurd door de gemeentes.

Samen met enkele onderzoeksinstellingen, waaronder de Universiteit Antwerpen, Universiteit Hasselt en de KU Leuven, heeft Recover een onderzoek gedaan naar de hoeveelheid afval die werkelijk wordt gerecycleerd.

“Uit dat onderzoek blijkt dat de recyclage in Vlaanderen nog veel beter kan”, zegt Loes Weemaels, projectcoördinator van Recover. “Van de plastic flessen en flacons die worden verkocht, wordt maar 50% gerecycleerd.”

Van gewoon plastic is dat zelfs nog maar 24%.

“Dat komt omdat veel van die flessen en plastic als zwerfvuil op straat terecht komen, maar ook omdat sommige flessen te vuil of te vochtig zijn om te recyclen. Of omdat de flessen en flacons tot laagwaardige materialen worden gerecycleerd. Flessen worden bijvoorbeeld getransformeerd in textielvezels en isolatiematerialen, die na gebruik amper of niet kunnen worden omgevormd tot iets anders.”

Milieuvervuiling door blauwe zak

Wie zijn plastic flessen en flacons trouw in de blauwe zak gooit, doet volgens dit onderzoek uiteindelijk ook aan milieuvuiling.

“Dat komt door de verschillende recyclagecycli van een product”, zegt Weemaels. Volgens berekeningen van Recover is 6% van de plastic flessen die in omloop zijn, na een jaar nog een plastic fles. “In onze cijfers nemen we aan dat het gemiddeld twee maanden

duurt voor een flesje wordt weggegooid, in het beste geval in de blauwe zak”, zegt Weemaels. “Na zes recyclagecycli, dus na ongeveer een jaar, blijft er nog maar 6% van die flessen over. De rest is verloren omdat het is weggegooid als zwerfvuil, of omdat het niet meer recycleerbaar is.”

94% van de plastic flessen en flacons wordt na een jaar dus niet meer hergebruikt.

Schuld van producenten

Recover wijst met een beschuldigende vinger naar de producenten van verpakkingen. “Veel frisdrankproducenten doen plastic omhulsels met reclame rond hun flessen”, zegt Weemaels. “De sorteermachine herkent dat materiaal alleen als plastic en merkt niet dat er ook nog een fles onder zit. Daardoor wordt die fles niet gerecycleerd.”

Sommige producenten doen volgens Weemaels ook te weinig moeite om hun verpakkingen recycleerbaar te maken. “Flessen Coca-Cola bestaan bijvoorbeeld maar uit 25% recycleerbaar materiaal.”

164 miljoen per jaar

Recover heeft ook enkele stellingen voorgelegd over hoe het afvalprobleem kan worden opgelost. 82% van de respondenten pleit voor boetes aan sluikstorters of veroorzakers van zwerfvuil. 80% wil de veroorzakers van zwerfvuil een werkstraf geven. “Wij hebben die oplossingen meegenomen als één van onze tien aanbevelingen voor een beter afvalbeleid”, zegt Weemaels (zie kader).

Volgens de intercommunales wordt het hoog tijd om in te grijpen. “Het ophalen van zwerfvuil kost Vlaanderen 164 miljoen euro per jaar. De gemeentes hoesten daarvan 95% op. De verbranding van dat afval kost nog eens 7 miljoen euro per jaar.”

CHRISTOF WILLOCK

OPLOSSINGEN Schauvliege reageert

Recover stelt enkele oplossingen voor om de hoeveelheid afval te verminderen. Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege (CD&V) reageert op drie voorstellen.

1. Zet op elke verpakking een logo met de manier waarop het moet worden gesorteerd.

Maar Schauvliege ziet dat niet zitten. “Op een kleine markt als Vlaanderen heeft het waarschijnlijk niet veel zin om een afzonderlijke regelgeving rond sorteerlogo's in het leven te roepen.”

2. Leg boetes op aan mensen die fout sorteren en bijvoorbeeld hun blauwe zak niet van straat halen als die niet is meegenomen.

“Dat is niet nodig”, vindt Schauvliege. “Vanaf 2019 zullen mensen alle soorten plastic in de blauwe zak mogen gooien. Dan zullen er minder fouten worden gemaakt.”

3. Laat producenten van verpakkingsafval meer lidgeld betalen aan Fost Plus als hun verpakking niet genoeg recycleerbaar is.

“We gaan de verantwoordelijkheid van de producenten uitbreiden”, belooft Schauvliege. “We zijn nog aan het bepalen hoe we dat precies gaan doen.” (cwil)

Hoeveel van ons afval wordt er écht gerecycleerd?

71,5% Papier en karton

95,3% Glas

23,9% Plastic

50,2% Plastic flessen en flacons

53,1% Metaal

Uit een bevraging van 1.000 Vlamingen blijkt dat de Vlaming deze maatregelen wil om minder afval te hebben
(% is zoveel mensen geeft minstens 8 op 10 voor deze maatregel)

82%

Geldboetes geven aan vervuilers

80%

Werkstraffen geven aan vervuilers

68%

Aangeven van de sorteermethode op de verpakking

79%

Uniformiseren van alle sorteerrregels in Vlaanderen

61%

Een plastic bol op straat plaatsen (zoals de glasbol)

Hoeveel kost zwerfvuil per jaar in Vlaanderen?

Opruimkost

164 miljoen euro

Verbranden van opgeruimd zwerfvuil

7,3 miljoen euro

Sterfte van vee (omdat ze zwerfvuil in voedsel eten)

4,5 miljoen euro

Bron: Recover

Hoeveel procent van plastic flessen en flacons blijft over na recyclage?

Bron: Gazet van Antwerpen

Kosten verpakkingsafval komen bij gemeenten

Wettelijk gezien zijn het de producenten van verpakkingen die de kosten van de verwerking van huishoudelijk verpakkingsafval moeten dragen. Maar in de praktijk slagen zij erin om veel van die kosten op de lokale besturen af te wentelen, zo blijkt uit een onderzoek van Recover, een samenwerkingsverband tussen elf afvalintercommunales en de stad Ant-

werpen. “Fost Plus, de organisatie van producenten van verpakkingen die instaat voor de verwerking van verpakkingsafval in ons land, werkt samen met de intercommunales en gemeenten”, zegt Jos Boeckx, directeur van intercommunale Ivarem. “Samen organiseren ze de selectieve inzameling van pmd, papier, karton en glas. De wetgeving zegt dat

Fost Plus de lokale besturen moet vergoeden. Alleen blijkt de gehanteerde referentiekost nu veel en veel te laag te liggen.”

De huidige onderfinanciering bedraagt ongeveer 1,50 euro per inwoner, berekende Recover. Voor een stad als Antwerpen gaat het omgerekend om een onderfinanciering van 750.000 euro per jaar. (aro)

Bron: Gazet van Antwerpen

Te weinig vergoeding voor inzameling verpakkingsafval

Wettelijk gezien moeten producenten van verpakkingen de kosten van de verwerking van huishoudelijk verpakkingsafval dragen. In de praktijk schuiven ze veel van die kosten af op de lokale besturen, blijkt uit een onderzoek van Recover. «Fost Plus, de organisatie van producenten van verpakkingen die instaat voor de verwerking van verpakkingsafval, werkt samen met de intercommunales en gemeenten», zegt Jos Boeckx van intercommunale Ivarem. «Samen organiseren ze de selectieve inzameling van pmd, papier en karton en glas. De wetgeving zegt dat Fost Plus de lokale besturen moet vergoeden. Nu blijkt de gehanteerde referentiekost veel te laag te liggen.» De huidige onderfinanciering bedraagt ongeveer 1,50 euro per inwoner, berekende Recover. Voor een stad als Antwerpen is dat omgerekend 750.000 euro per jaar. (aro)

Recyclagekosten worden niet correct verdeeld

BRUSSEL Producenten van verpakkingen moeten wettelijk gezien instaan voor de financiering van de selectieve inzameling, sortering en recyclage van het huishoudelijk verpakkingsafval. Maar ondanks deze wettelijke verplichtingen ligt een deel van deze kosten nog altijd bij de gemeenten. Dat blijkt uit onderzoek van Recover, een samenwerkingsverband tussen elf afvalintercommunales en de stad Antwerpen.

Elke producent die verpakkingen op de markt brengt, moet voldoen aan wettelijke recyclagedoelstellingen voor verpakkingsafval en de daarbij horende kosten dragen. «Deze producenten kunnen kiezen om hun verpakkingen zelf in te zamelen of zich aan te sluiten bij een collectief systeem zoals Fost Plus», legt Jos Boeckx van intercommunale Ivarem uit. Fost Plus is de organisatie die in België instaat voor het beheer van het overgrote deel van huishoudelijk verpakkingsafval. «Fost Plus neemt in dergelijk geval de verantwoordelijkheid van zijn leden over om aan te tonen dat ze hun wettelijke recyclagedoelstel-

Belga / N. Maeterlinck

lingen halen», aldus Boeckx.

OUDE REGELS

De erkende en volledig te vergoeden basisscenario's, die al meer dan 20 jaar oud zijn, voldoen volgens Recover niet meer aan de behoeften van de bevolking. «Fost Plus werkt voor de selectieve inzameling samen met de intercommunales en gemeenten. Samen organiseren ze de selectieve inzameling van pmd, papier en

karton en glas. De wetgeving zegt dat Fost Plus de lokale besturen moet vergoeden voor de inzameling van die verpakkingen», benadrukt Boeckx.

De Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) vindt ook dat de problematiek aangepakt moet worden. «Het is goed dat dit item door vele actoren mee op de kaart gezet wordt», zegt woordvoester Nathalie Debast. ■

Bron: Metro